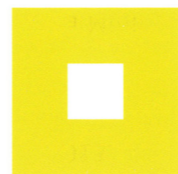

Zora Stančič je leta 1984 diplomirala na Akademiji za likovno umetnost v Sarajevu in leta 1990 končala specialko za grafiko na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Študijsko se je izpopolnjevala v Parizu, na Dunaju in v ZDA. Med leti 1992 in 1999 je sodelovala s časopisom Razgledi kot zunanja likovna urednica. Umetnica je začela samostojno razstavljanje leta 1985, sodelovala je na številnih skupinskih razstavah doma in v tujini ter prejela več mednarodnih nagrad.

Njena dela so v stalnih zbirkah v Albertini na Dunaju, v Fond National D'art Contemporain v Parizu, v Muzeju sodobne umetnosti v Ljubljani in v The Jane Voorhees Zimmerli Art Muzeum v New Brunswick-u v New Jerseyju, ZDA. Izdala je več knjig umetnic: Album (1995), Revija (2000), Nič posebnega (2007) in Napake (2012). Živi in dela v Ljubljani.

galerija**krško**

Odpiralni čas Galerije Krško:

Ponedeljek: 10.00–16.00,

torek–sobota: 12.00–18.00,

nedelja: 14.00–18.00,

po predhodni najavi v Mestnem muzeju Krško ali na telefonski številki: 07 49 211 00.

Izdal in založil Kulturni dom Krško, zanj **Katja Ceglar**.

Avtorica razstave **Zora Stančič**.

Kustosinja razstave in besedilo **Nina Sotelšek**.

Jezikovni pregled **mag. Mateja Jankovič Čurič**.

Tisk **Kolortisk**. Naklada 250. Krško, junij 2013.

Razstavo preko javnega razpisa sofinancira Ministrstvo za kulturo.

KULTURNI
D O M
K R Š K O

občina krško

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

EVROSAD

ZORA STANČIČ

Dum spiro spero - Dokler diham, upam

5. 6. – 16. 7. 2013

galerija**krško**

Dum spiro spero – Dokler diham, upam

Zora Stančič je uveljavljena in večkrat nagrajena vizualna umetnica, ki je zgradila svoj izrazni svet na grafičnem mediju, v katerega je vedno vnašala vidik sodobnosti. Grafično je postopoma začela nadgrajevati z vključevanjem različnih vizualnih medijev, ki so pripomogli k razširitvi klasičnih grafičnih tehnik. Postopni premiki znotraj njene umetniške prakse so ji omogočili povezovanje in medsebojno dopolnjevanje izbranih medijev, s katerimi umetnica zabrisuje meje med strogo vizualnimi zakonitostmi umetniškega dela in zastavljenim kontekstualnim okvirom.

Stančičeva svoja dela premišljeno umešča v izbran galerijski (ali javni) prostor. Premislek o prostoru je vodilo tudi za razstavo *Dum spiro spero – Dokler diham, upam* v Galeriji Krško, saj želi umetnica z njim vzpostaviti svojevrsten dialog. Galerija Krško je bila prvotno špitalska cerkev, namenjena ostarelim in bolnim. Poznobaročni prostor zato zahteva avtoričin premislek o tem dialogu tako zaradi arhitekturnih lastnosti kot zaradi specifične prvotne namembnosti, saj se ambient ne more otresti nevidne konotacije prejšnjih vsebin. Stančičeva v razstavnem prostoru ni posegla fizično (kot je to storila v Galeriji Velenje leta 2012 s postavitvijo zidu, ki je komuniciral z zunanjim javnim prostorom), temveč je za postavitev izkoristila njegove značilnosti, ki v tlorisu razkrivajo obrise ženskega telesa. Z najnovejšo razstavo Stančičeva razmišlja o zdravju. Zanima jo, kako posameznik, vpet v socialno, ekonomsko in kulturno okolje, dojema lastno telo in preverja, kako se ljudje soočamo z izgubo zdravja. Tema razstave je odraz raziskovanja lastnega strahu pred bolečino, ki nedvomno izvira iz nepoznavanja delovanja človeškega telesa. Umetnica ne ilustrira bolezenskih stanj, jih niti ne opisuje niti ne daje pojasnil ali nasvetov, ampak zgolj komentira stanje v družbi, ki si v imenu zdravja človeka prilašča. Postavlja si vprašanja o stopnji bolečine, ki jo lahko posameznik prenese, zanima jo, kako se ta počuti v svojem telesu in kdo je lastnik njegovega telesa. Morda mediji, država ali farmacevtska industrija? Foucault to imenuje nova oblast (ki se je oblikovala v 18. in 19. stoletju) in pravi, da je posameznik ujet v kolesju te oblasti, kjer nadzoruje samega sebe in nadzoruje, kako je lastno telo videti drugim. To oblast Foucault imenuje mikro-oblast, ki je hkrati povsod in nikjer, je hkrati anonimna in široko razpršena. Oblast vpliva na naše vsakdanje življenje,

saj posameznika kategorizira, ga zaznamuje z njegovo lastno individualnostjo, ga priklene na njegovo identiteto ter mu vsili zakone resnice, ki jih mora prepoznati in ki jih morajo drugi prepoznati v njem (Foucault, 1991).

Koncept razstave je materializiran kot sinteza klasičnega in sodobnega, analognega in digitalnega ter ročnega in strojnega principa izražanja. Umetnica raziskuje meje med matrico in odtisom, podobo, vrezano v linolej, in tisto, narisano s svinčnikom. Te ročno ustvarjene podobe digitalizira s pomočjo sodobne tehnologije, kar ji omogoča naknadno poigravanje z dimenzijami in manipulacijo končnih podob. V postavitev je Stančičeva poleg grafičnih odtisov in sodobnega printa vključila tudi linorezne matrice, saj jih želi izpostaviti kot pomemben segment v procesu ustvarjalnega akta. Zanima jo gledalčeva receptivnost spoja različnih medijev, med katerimi se vzpostavljajo odnosi, ki razlagajo ponujeno vsebino.

S projektom *Dum spiro spero – Dokler diham, upam* umetnica na vizualen način prevaja svoje opazovanje družbe. Če je prej iskala odgovore skozi obraze ljudi, je s to razstavo segla globlje, v človekovo notranjost. Pred gledalca je skoraj dobesedno razgrnila »nevidni« del njegovega telesa, saj je želela telo razgaliti, demistificirati, izpostaviti njegovo ranljivost in ga prikazati kot izvor bolečine. Svoje notranje monologe je skozi njen stalen izrazni element – zarezo, prevedla v linolej. S podobami človeških figur, ki razkrivajo svoj notranji ustroj, umetnica opozarja na izvor strahov, ki so posledica nepoznavanja fiziološkega delovanja telesa.

Zora Stančič je svoje majhne in na videz preproste podobe, močno zaznamovane s premislekom o okolju in ljudeh, ki jo obkrožajo, povezala z zgodbami znancev, ki so ji razkrili svoja bolezenska stanja. Z razstavljenimi deli raziskuje tudi razmerja med podobo in besedo, ki postavljene v razmerja ustvarjajo napetost, pri čemer se v enaki meri beseda izteče v sliko in obratno. Oba elementa ostajata uravnotežena in ponujata gledalcu odprto pot k interpretaciji. Umetničino razmišljanje o zdravju je preplet igrivih in mestoma humornih frazemov, izjav o osebnem doživljanju in trpkih komentarjev sodobnega življenja.